

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/54/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6710213235
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6710213235.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Danice Kočičkovej ako členiek senátu, v spore žalobkyne: V. B., nar. XX. M. XXXX, trvale bytom T..C. XXXX/XX, XXX XX R., toho času A. XXX/XX, XXX XX R., proti žalovanému: L. Z. B., nar. XX. O. XXXX, trvale bytom T..C. XXXX/XX, XXX XX R., zast. Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom so sídlom Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.k. 9C/139/2010-403 zo dňa 27. februára 2023 takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. o nároku na náhradu trov konania a vo výroku III. o náhrade trov štátu potvrdzuje.

II. Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňi v rozsahu 100%, ktoré mu je žalobkyňa povinná zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením č.k. 9C/139/2010-403 zo dňa 27. februára 2023 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“ alebo „napadnuté uznesenie“) konanie zastavil (prvá výroková veta) a žalobkyňi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania (druhá výroková veta). Treťou výrovkovou vetou rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť náhradu trov štátu v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania štátu.

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným v katastri nehnuteľností pre obec R., k.ú. O., vedeným na LV č. XXX, a to zastavaná plocha a nádvorie o výmere 387 m² a k na nej postavenému rodinnému domu súpis.č. XXXX na parcele registra Y. č. XXX a na parcele registra Y. č. XXX - záhrady o výmere 323 m².

1.2 Dňa 16.1.2023 zobrala žalobkyňa žalobu v celom rozsahu späť; v späťvzatí uviedla, že žaloba vzhľadom na iné konania stratila právny dôvod a javila sa byť nedôvodná. Na náhradu trov konania žiadala zaviazat' žalovaného; mala za to, že žalobu podala dôvodne, nakoľko v čase jej podania bola podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností a žaloba bola primeraným spôsobom jej procesnej ochrany. Žalobkyňa uviedla, že predmetné konanie bolo prerušené do právoplatného skončenia konaní vedených na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 15C/196/2011 a sp.zn. 16C/198/2011; v obidvoch súvisiacich konaniach boli žaloby vzaté späť, v jednom prípade žalovaným v tejto veci a v druhom prípade otcom žalovaného; zastavenie konaní zavinili dané osoby. Ďalšou rozhodujúcou skutočnosťou, na ktorú žalobkyňa poukázala, bola existencia rozsudku Okresného súdu Zvolen vydaného v konaní

vedenom pod sp.zn. 16C/71/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/19/2020 zo dňa 23.2.2022; týmto jej spoluvlastnícke právo zaniklo.

1.2.1 Žalovaný so späťvzatím žaloby súhlasil, o trovách konania žiadal rozhodnúť tak, že súd na ich náhradu zaviazal žalobkyňu; skutočnosť, že sa v inom konaní domáhal vrátenia daru, v ktorom konaní nebol úspešný, čo sa následne premietlo do jeho povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strane sporu, nezaložilo jeho procesné zavinenie na zastavení predmetného konania. Konštatoval aj, že jeho úspech v konaní o určenie vlastníckeho práva nezaložil stav, že žalobkyni podielové spoluvlastníctvo zaniklo, ale skutočnosť, že jej podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam nikdy nevzniklo.

1.4 Okresný súd mal za preukázané, že v konaní vedenom pod sp.zn. 15C/196/2011 sa A. B. ako žalobca (otec žalovaného v tomto konaní, pozn. odvolacieho súdu) domáhal voči žalovanej V. B. vrátenia daru, a to nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania. Súd prvej inštancie žalobu zamietol, žalobcovi uložil povinnosť uhradiť žalovanej trovy konania vo výške 216,62 Eur; darovaciu zmluvu vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon pre nedostatok vážnosti vôle a z dôvodu obchádzania daňových zákonov; súd mal za preukázané, že účastníci zmluvného vzťahu neuzavreli darovaciu zmluvu, ale kúpnu zmluvu. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil vo výroku o zamietnutí žaloby, vo výroku o náhrade trov konania ho zrušil a vec vrátil okresnému súdu, ktorý priznal žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

1.4.1 Zo spisu vedeného pod sp.zn. 16C/198/2011 súd prvej inštancie zistil, že žalobca Z. B. sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej V. B. vrátenia daru - nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania; z dôvodu späťvzatia žaloby súd konanie zastavil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

1.4.2 V konaní vedenom pod sp.zn. 16C/71/2018 sa žalobcovia A. B. a L. Z. B. domáhali voči žalovanej V. B. určenia, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania, a to každý vo výške spoluvlastníckeho podielu 1 k celku, eventuálne sa domáhali určenia, že Z. B. je voči žalovanej podielovým spoluvlastníkom sporných nehnuteľností v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 3/8 v pomere k celku. Súd prvej inštancie žalobu zamietol; Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 13Co/19/2020-418 zo dňa 23.2.2022 zmenil rozsudok okresného súdu tak, že určil, že žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi daných nehnuteľností, každý vo výške spoluvlastníckeho podielu 1 k celku.

1.5 Okresný súd aplikoval ustanovenia § 144, § 145 ods.1, § 146 ods.1 a § 470 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“); konštatoval, že žalobkyňa vzala žalobu späť potom, ako ju súd na jej späťvzatie vyzval, pretože po predbežnom právnom posúdení sa mu žaloba javila ako nedôvodná; z listu vlastníctva č. 931 zo dňa 20.9.2022 mal za preukázané, že vlastníkom nehnuteľností, ohľadom ktorých sa žalobkyňa domáhala zrušenia podielového spoluvlastníctva a jeho vyporiadania, je žalovaný. Súd prvej inštancie na základe uvedeného zdôraznil, že k späťvzatiu žaloby nedošlo pre správanie žalovaného; z procesného hľadiska zavinila zastavenie konania žalobkyňa, ktorej v zmysle ustanovenia § 256 ods.1 C.s.p. uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %. V tejto súvislosti poukázal konajúci súd na konanie vedené na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 16C/71/2018, v ktorom boli darovacie zmluvy, na základe ktorých mala žalobkyňa nadobudnúť podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam, ku ktorým sa domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, prejudiciálne posúdené ako absolútne neplatné právne úkony, nakoľko simulovali kúpne zmluvy; aj disimulované právne úkony boli vyhodnotené ako neplatné, pretože nebola dodržaná písomná forma. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobkyňa sa na týchto právnych úkonoch podieľala, preto vyvodil záver, že ak v konaní vedenom pod sp.zn. 16C/71/2018 došlo k zosúladieniu právneho stavu vlastníctva so skutočnosťou, nesie procesnú zodpovednosť za zastavenie konania.

1.6 Vo veci bolo zároveň vykonané znalecké dokazovanie; znalečné vo výške 1.222,89 Eur bolo vyplatené súdom ustanovenej znalkyni tak, že suma vo výške 500,- Eur jej bola vyplatená zo záloh zložených stranami sporu a suma vo výške 722,89 Eur jej bola vyplatená z rozpočtových prostriedkov štátu, ktorému tak vznikli trovy v tejto výške. O trovách štátu rozhodol súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 259 v spojení s § 256 ods.1 C.s.p.; vzhľadom k tomu, že zastavenie konania zavinila žalobkyňa, ktorá zobrala žalobu späť, súd ju zaviazal na zaplatenie trov konania štátu v rozsahu 100 %.

2. Proti druhému a tretiemu výroku uznesenia súdu prvej inštancie podala žalobkyňa (ďalej aj „odvolateľka“) v zákonom stanovenej lehote odvolanie; navrhla, aby odvolací súd stranám nárok na náhradu trov konania nepriznal. Odvolacie dôvody žalobkyňa v odvolaní nešpecifikovala; z jeho obsahu však možno vyvodíť, že odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci; uvedené zodpovedá ustanoveniu § 365 ods.1 písm. f) a h) C.s.p.

2.1 Žalobkyňa sa stotožnila s názorom súdu prvej inštancie, že späťvzatím žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zavinila zastavenie konania, dodala však, že žaloba bola v čase jej podania dôvodná, až následne boli zo strany žalovaného vedené viaceré spory o vrátenie daru či určenie vlastníckeho práva. Konštatovala, že dôvodom úspešnosti žaloby o určenie vlastníctva bola absolútna neplatnosť darovacej zmluvy; zároveň namietla, že súd prvej inštancie opomenul uviesť, že za spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam zaplatila 347.000,- Sk, ktorá suma jej nebola vrátená.

2.2 V odvolaní žalobkyňa tvrdila, že na ňu bolo naliehané, aby darovaciu zmluvu podpísala; uviedla, že bola uvedená do omylu. Upriamila pozornosť na skutočnosť, že obchádzanie daňovej povinnosti s účelovou simuláciou kúpnej zmluvy formou darovacej zmluvy objektívne neexistuje; žalobkyňa poukázala na zákon č. 318/1992 Zb. o dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodu nehnuteľností, v konkrétnostiach na ustanovenie § 11 ods.2, ods.3, § 12 a § 13. Bola toho názoru, že simulovaný úkon z darovacej zmluvy vo vzťahu k disimulovanému úkonu kúpnej zmluvy nemohol byť motivovaný účelom obchádzania daňových zákonov, pretože sadzba dane z prevodu a sadzba dane z daru bola definovaná rovnako; v tejto súvislosti dodala, že neexistuje odlišnosť, či ide o kúpu či dar od svokra alebo od manžela, pretože sadzba a výška dane boli rovnaké, z dôvodu ktorého objektívne nemohlo dôjsť k obchádzaniu daňových zákonov.

2.3 Dôvodom hodným osobitného zreteľa je podľa názoru odvolateľky skutočnosť, že prišla o spoluvlastnícky podiel vo výške 1 a zároveň o finančné prostriedky, ktoré jej žalovaný nevrátil. Navrhla, aby súd zväzil použitie moderačného práva, nakoľko podiel na vzniku danej situácie mal aj žalovaný. Dôvodom použitia moderačného práva sú podľa odvolateľky aj zložité vzťahy medzi ňou a žalovaným; zopakovala, že dôvodne bránila svoje právo, vyústením súvisiacich sporov však ostala bez spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam a aj bez finančných prostriedkov. Záverom vycítila súdu, že nevzal na zreteľ jej záujmy.

3. Žalovaný podal k odvolaniu žalobkyne vyjadrenie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania potvrdil. Uviedol, že preskúmanie právoplatného rozhodnutia by bolo neprípustnou reparáciou súdneho rozhodnutia.

4. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení (replika) k vyjadreniu žalovaného s jeho argumentáciou nestotožnila; uviedla, že si je vedomá všeobecne platnej zásady vyjadrenej v ustanovení § 255 ods.1 C.s.p., poukázala však aj na ustanovenie § 257 C.s.p., v zmysle ktorého možno prihliadnúť na výnimočnosť a dôvody hodné osobitného zreteľa, aby súd rozhodol inak. Bola toho názoru, že skutočnosti uvedené v odvolaní súd prvej inštancie pri rozhodovaní nezohľadnil. Žalobkyňa upriamila pozornosť na obsah spisu a súvisiace konania, z obsahu ktorých vyplýva, že pôvodne získala vlastníctvo simulovaným právnym úkonom, ale zároveň zaplatila celú sumu nadobúdacieho podielu, z ktorého úkonu nemala žiadny prospech. Na uvedené súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania neprihliadol.

5. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom § 380 ods.1,2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods.1 C.s.p. a uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom II. výroku o trovách konania a v III. výroku o trovách štátu zmysle § 387 ods.1,2 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

6. Podľa § 387 ods.1,2 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnutú časť rozhodnutia súdu prvej inštancie a po vyhodnotení podstatných odvolacích námietok žalobkyne konštatuje, že okresný súd dospel k správnym skutkovým

zisteniam, na ktoré aplikoval správne zákonné ustanovenia; vec správne právne posúdil. Napadnuté rozhodnutie je tak vecne správne. Odvolací súd sa v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods.2 C.s.p. v celom rozsahu stotožňuje aj s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je jasné, zrozumiteľné a presvedčivé.

8. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam v k.ú. O. vedeným na LV č. XXX; tieto žiadala prikázať do jej výlučného vlastníctva. Predmetné konanie bolo prerušené do právoplatného skončenia konaní vedených na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 15C/196/2011 a sp.zn. 16C/198/2011. Po predbežnom právnom posúdení veci mal súd prvej inštancie z listu vlastníctva č. XXX zo dňa 20.9.2022 za preukázané, že vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam svedčí žalovanému; podaná žaloba sa mu z tohto dôvodu javila ako nedôvodná, v dôsledku čoho vyzval žalovanú, či trvá na podanej žalobe. Žalobkyňa reagujúc na výzvu súdu zobrala žalobu v celom rozsahu späť, pretože táto stratila právny dôvod a javila sa byť nedôvodná.

9. V sporovom konaní sa pri náhrade trov konania uplatňuje zásada úspechu, v zmysle ktorej súd prizná náhradu trov konania strane, ktorá mala vo veci úspech, a to voči neúspešnej strane. Civilný sporový poriadok dopĺňa zásadu úspechu aj o zásadu procesnej zodpovednosti za zavinenie vyjadrenú v ustanovení § 256 C.s.p., v zmysle ktorého, ak strana procesne zaviniť zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. „Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zaviniť. Pri zastavení konania je potom pre vyriešenie otázky náhrady nákladov konania kľúčové zistenie, či, a pokiaľ áno, ktorý z účastníkov z procesného hľadiska zastavenie konania zaviniť. Kritérium procesného zavinenia je potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu). Inými slovami, použitý termín „zavinenie“ nemožno interpretovať - čo zodpovedá aj ustálenej judikatúre - v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie účastníka konania (teda aj jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzatí návrhu).“ (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 196/09 zo dňa 10. septembra 2009)

9.1 Pre posúdenie zavinenia za zastavenie konania je rozhodujúca skutočnosť, pre ktorú došlo k späťvzatiu žaloby, a teda či žalobca zobral žalobu späť v dôsledku konania alebo určitého správania žalovaného. Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že zavinenie za zastavenie konania sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska; inak (v prípade posúdenia veci podľa hmotného práva) by išlo o neprípustné posudzovanie dôvodnosti uplatneného nároku vo veci samej.

9.2 Otázkou, či bola v prejednávanom prípade žaloba podaná dôvodne, bolo nevyhnutné zodpovedať len vo vzťahu výsledku správania žalovaného k požiadavkám žalobkyne. Relevantnou bola skutočnosť, či sa žalobkyňa podanou žalobou domohla uplatneného nároku, nie či by bola v konaní vo veci samej úspešná alebo nie.

10. Žalobkyňa, ako dominus litis, disponujúca konaním a jeho predmetom, odôvodnila späťvzatie žaloby odkazom na právoplatne skončené konanie vedené na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 16C/71/2018. V tomto konaní bolo preukázané, že žalobkyňa mala nadobudnúť sporné vlastnícke právo k spoluvlastníckemu podielu na základe darovacích zmlúv, ktoré však boli vyhodnotené ako absolútne neplatné právne úkony nakoľko simulovali zmluvy kúpne; v dôsledku absencie zákonom vyžadovanej písomnej formy kúpnych zmlúv boli aj tieto disimulované právne úkony posúdené ako neplatné; nemožno neprihliadnuť na skutočnosť, že na týchto úkonoch bola žalobkyňa účastná. Pokiaľ bolo následne rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 13Co/19/2020-418 zo dňa 23.2.2022 určené, že L.. Z. B. (žalovaný v tomto konaní) a A. B. (otec žalovaného v tomto konaní) sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, ktoré boli predmetom (aj) tohto sporu, došlo len k zosúladeniu stavu právneho so stavom skutočným, na ktorú skutočnosť správne poukázal aj súd prvej inštancie.

10.3 Iba na okraj k argumentácii odvolateľky odvolací súd uvádza, že pokiaľ bol simulovaný a aj disimulovaný právny úkon v iných konaniach posúdený ako absolútne neplatný, právne úkony postihnuté absolútnou neplatnosťou nemajú za následok vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností. Absolútna neplatnosť nastáva priamo zo zákona (ex lege) a pôsobí od počiatku (ex tunc) proti každému.

11. Ako vyplýva už z vyššie uvedeného, za procesné zavinenie zastavenia konania v zmysle § 256 ods. 1 C.s.p. je nepochybne považovaná situácia, ak sa pre správanie žalovaného zobrala žaloba späť. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Odchýlku od zásady zodpovednosti za zavinenie zastavenia konania predstavuje ustanovenie § 257 C.s.p.; aplikácia tohto ustanovenia však musí zodpovedať osobitým okolnostiam konkrétneho prípadu. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa týkajú okolností prejednávanej veci alebo určitej procesnej situácie, ktorá v prejednávanej veci nastala.

11.1 Zákonná dikcia ustanovenia § 257 C.s.p. vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to, že musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a súčasne musí ísť o výnimočné okolnosti, ktoré odôvodňujú opodstatnenosť použitia tohto zákonného ustanovenia. Dôvody hodné osobitného zreteľa môžu spočívať v charaktere určitého druhu konania alebo môžu byť dané určitým správaním strán sporu, prípadne sa môžu týkať celkom špecifických skutkových či sociálnych aspektov strán sporu; aplikácia ustanovenia § 257 C.s.p. by mala mať charakter výnimočnosti a ojedinelosti.

11.2 Nepriznanie náhrady trov teda musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu, nemôže odporovať dobrým mravom alebo spôsobovať neprimeranú tvrdosť voči stranám sporu; významnými pri hodnotení sú aj okolnosti, ktoré viedli stranu sporu k uplatneniu práva na súde či jej podiel na vzniku sporu.

11.3 Konkrétne a komplexne sa k otázke aplikácie ustanovenia § 257 C.s.p. vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp.zn. III. ÚS 98/2018-38 zo dňa 2. mája 2018, v jeho bode 28, čerpajúc zo záverov právnej vety premietnutej v komentári k Civilnému sporovému poriadku (Števec, M.; Ficová, S.; Baricová, J.; Mesiarkinová, S.; Bajánková, J.; Tomašovič, M.; a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016. s. 940 - 943).

11.4 V danom prípade mal síce odvolací súd za preukázané, že k späťvzatiu žaloby viedli objektívne dôvody (právoplatné rozhodnutie súdu vo veci určenia spoluvlastníckeho práva k nehnuteľnostiam), ktorá skutočnosť by mohla viesť k záveru o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žiadnej zo strán sporu, na uvedené však nemožno nazerať izolovane, bez súčasného prihliadnutia na to, že žalobkyňa mala a mohla už pred podaním žaloby predpokladať dôsledky svojho konania spočívajúceho v podieľaní sa na absolútne neplatných právnych úkonoch (na ktoré navyše poukázala aj v samotnej žalobe), ktorá skutočnosť sa v konečnom dôsledku prejavila v inom, súvisiacom a právoplatne skončenom konaní a ktorá súčasne viedla k späťvzatiu žaloby v tomto konaní. Odvolací súd je s ohľadom na uvedené toho názoru, že späťvzatie žaloby nebolo zapríčinené správaním žalovaného, ktorý by sa v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle nároku uplatneného žalobkyňou, preto z procesného hľadiska v zásade platí, že zastavenie konania zaviniť práve žalobkyňa; táto mala pred podaním žaloby zvážiť všetky procesné dôsledky, ktoré sa s takýmto úkonom (podaním žaloby) spájajú, a to vrátane aplikácie ustanovení o trovách konania.

11.5 Pokiaľ žiadala uplatnenie moderačného práva, tu odvolací súd dodáva, že rozhodnutie o trovách konania podľa ustanovenia § 257 C.s.p. má slúžiť k nastoleniu spravodlivosti; dopadá na prípady, kedy by nebolo spravodlivé priznať úspešnej strane sporu náhradu trov konania. Dôvody, na ktoré žalobkyňa v odvolaní poukázala však podľa názoru odvolacieho súdu takýmito dôvodmi (hodnými osobitného zreteľa) nie sú.

11.5.1 Odvolateľka tvrdila, že späťvzatá žaloba bola v čase jej podania dôvodná. Tu odvolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní zavinenia za zastavenie konania posudzuje len dôvodnosť zastavenia konania len z procesného hľadiska; preskúmanie žaloby z jej dôvodnosti v rámci rozhodovania o trovách konania by znamenalo neprípustné posudzovanie uplatneného nároku.

11.5.2 Absolútna neplatnosť simulovaného právneho úkonu pôsobí ex tunc, má sa tak za to, že žalobkyňa podielovou spoluvlastníčkou na nehnuteľnostiach, ku ktorým podielové spoluvlastníctvo žiadala zrušiť a vyporiadať platne právne nikdy nebola.

11.5.3 V tomto konaní (zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva) súd neposudzuje a ani nemôže posudzovať prípadné nároky strán sporu vzniknuté v dôsledku neplatnosti synalagmatického vzťahu a ani nemôže vec posúdiť z hľadísk ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka.

11.5.4 Prípadné (ne)obchádzanie daňových povinností simulovaným právnym úkonom (darovacou zmluvou) nebolo predmetom konania a nemôže byť ani dôvodom pre aplikáciu ustanovenia § 257 C.s.p.; podstatné je, že aj žalobkyňa bola účastná právneho úkonu, ktorý bol v iných konaniach prejudiciálne posúdený ako neplatný. Napokon na neplatnosť právneho úkonu (simulovaná darovacia zmluva a disimulovaná kúpna zmluva) poukazovala odvolateľka už v podanej žalobe; následkom neplatnosti tohto právneho úkonu nemohla byť iná skutočnosť ako záver, že žalobkyňa spoluvlastnícky podiel k predmetným nehnuteľnostiam platne nenadobudla. Z uvedeného vyplýva, že žalobkyňa si už v čase podania žaloby mala byť vedomá následku neplatnosti právneho úkonu a s tým spojeným procesným zavinením za zastavenie konania a povinnosti náhrady trov konania.

12. Vo vzťahu k náhrade trov, ktoré v konaní platil štát (za znalecké dokazovanie, ktoré nebolo kryté preddávkami uhradenými stranami sporu), sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie, ktorý správne, rovnako ako pri trovách konania, vychádzal zo zásady zodpovednosti za zastavenie konania; zastavenie konania zavinila žalobkyňa späťvzatím žaloby; ak nevznikol dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 C.s.p., nevznikol dôvod ani na to, aby trovy štátu znášali strany sporu pomerne.

13. Odvolací súd dospel na základe uvedeného k záveru, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď pri rozhodovaní o trovách konania a trovách štátu aplikoval ustanovenie § 256 ods.1 C.s.p.; dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov konania žiadnej zo strán sporu, odvolací súd nevzhladol. Odvolacie námietky žalobkyne taktiež neboli spôsobilé privodiť pre ňu priaznivejšie rozhodnutie, preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom II. a III. výroku v zmysle ustanovenia §387 ods.1,2 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňi v rozsahu 100 %. O výške trov konania rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie samostatným uznesením.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).